

Баян-Агт сумын Соёлын төвд хяналт шалгалт хийсэн тухай

Хяналт шалгалтын зорилго

Булган аймгийн засаг даргын дэргэдэх Санхүүгийн хяналт, аудитын албаны 2017 оны хяналт шалгалтын төлөвлөгөө, Санхүүгийн хяналт, аудитын албаны даргын баталсан 2017 оны 10 сарын 06-ны өдрийн 01/20 дугаар удирдамжийн дагуу санхүү, төсөв, нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулиуд болон бусад холбогдох дүрэм, журам, тушаалуудын хэрэгжилтыг хангуулах, үндсэн үйл ажиллагааны байдал, зохион байгуулалт, өмч хөрөнгийн хадгалалт, хамгаалалт, зарцуулалт, санхүүгийн үйл ажиллагааны байдлыг шалгаж, үнэлэлт дүгнэлт өгөх, ололт амжилтыг бататгаж, зөрчил дутагдлыг арилгахад оршино.

Хяналт шалгалтын бүрэлдэхүүн, хугацаа

Санхүүгийн хяналт шалгалтын улсын байцаагч Ц.Алтанхуяг
2017 оны 11 дүгээр сарын 06-аас ажлын 6 хоног

Шалгалтанд хамрагдсан байгууллага, объектын нэр

Баян-агт сумын Соёлын төвийн 2016 оны санхүү, аж ахуйн үйл ажиллагаа хамрагдав.

Шалгалтанд хамрагдсан объектын талаарх товч мэдээлэл

Булган аймгийн Баян-агт сумын 6-р багт байршилтай Соёлын төв нь 9 ажиллагсадтай ба үүнээс эрхлэгч 1, номын санч 1, хөгжмийн багш 1, бүжгийн багш 1, үйлчлэгч 1, галч 4 гэсэн орон тоотойгоор үйл ажиллагаагаа явуулж ирсэн байна.

2016 онд 1-р гарын үсгийг эрхлэгч Х.Гансүх, 2-р гарын үсгийг нягтлан бодогч Б.Оюун-эрдэнэ нар зурсан ба төрийн санд бүртгэлийн 100040135090 тоот данс, нэмэлт санхүүжилтийн 100040135401 тоот данстайгаар орлого, зарлагын гүйлгээг хийж, хөрөнгө мөнгийг захиран зарцуулж иржээ.

Нягтлан бодох бүртгэлийг санхүүгийн тооцоолох “CTS” программаар бүртгэж хөтөлсөн байна.

Өмнөх шалгалтын талаар

Булган аймгийн Аудитын газраас тус газрын 2016 оны 12 сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээ болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, УСНББОУС-д нийцүүлж Сангийн сайдын баталсан бодлого, аргачлал, журмын дагуу үнэн зөв, бодитой илэрхийлэгдсэн байна гэж тус тус дүгнэжээ.

Шалгалтын явцад хийгдсэн ажил, шийдвэрлэсэн асуудал

Тус байгууллагын 2016 оны касс, харилцахын баримт, няравын тайлан, нягтлан бодох бүртгэлийн журнал, эрхлэгчийн тушаал, цалин олгох хүснэгт, нийгмийн даатгалын болон татварын, санхүүгийн тайлан, цалингийн карт зэрэг баримт материалуудад тулгуурлан эрхлэгч Х.Гансүх, нягтлан бодогч Б.Оюун-эрдэнэ нарыг байлцуулан төлөвлөгөөт хяналт шалгалтыг хийлээ.

Санхүүжилт, орлогын талаар:

2016 онд төсвөөс 56208,7 мянган төгрөгийн санхүүжилт авахаар төлөвлөсөн ба батлагдсаны дагуу авч өөрийн орлогоор 866,6 мянган төгрөгийг төсөвт оруулж үйл ажиллагааны зардалд 57075,3 мянган төгрөгийг зарцуулсан байна.

Үндсэн хөрөнгө, бараа материалын тайлангаар:

2016 оны үндсэн хөрөнгийн эхний үлдэгдэл 630306,8 мянган төгрөг дээр 8156,8 мянган төгрөгний тоног төхөөрөмж, 2647,7 мянган төгрөгний тавилга хэрэгсэл, 130,0 мянган төгрөгний номын фонд нэмэгдэж, 815,6 мянган төгрөгний тоног төхөөрөмж, 978,8 мянган төгрөгний тавилга хэрэгсэл хасагдаж жилийн эцэст 639446,9 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгийн үлдэгдэлтэй байна.

Бараа материалын эхний үлдэгдэл 7836,4 мянган төгрөг дээр 120,0 мянган төгрөгний бичиг хэргийн материал, 6402,8 мянган төгрөгийг аж ахуйн материал, 5859,0 мянган төгрөгний түлш, шатах тослох материал худалдан авч 135,0 мянган төгрөгний бичиг хэргийн материал, 1379,1 мянган төгрөгний аж ахуйн материал, 4620,0 мянган төгрөгний түлш шатах тослох материал үйл ажиллагаандаа зарцуулж оны эцэст 14084,1 мянган төгрөгийн үлдэгдэлтэй баланс гаргасан байна.

Өглөг, авлагын талаар: 2016 онд НДШ-д 1497,9 мянган төгрөг, ХАОАТ-т 746,0 мянган төгрөг, байгууллагад 19,2 мянган төгрөг, хүмүүст 295,3 мянган төгрөг, нийт 2558,4 мянган төгрөгний өртэй, авлаггүй тайлан гарсан байна.

Төсөвт зардлын талаар /мян.төг/

2016 онд төсөвт зардлыг 57977,1 мянган төгрөгөөр төлөвлөсөн, өөрийн орлогоор 866,6 мянган төгрөг нэмэгдэж, гүйцэтгэлээр 57075,3 мянган төгрөгийг зарцуулсан байна.

2016 онд нийт төсвийн зардлын 73,2 хувь буюу 41789,7 мянган төгрөгийг цалин хөлс нэмэгдэл урамшуулалын зардалд, 7,4 хувь буюу 4249,6 мянган төгрөгийг ЭМНДШимтгэлийн зардалд, 13,1 хувь буюу 7509,6 мянган төгрөгийг түлш халаалтын зардалд, 3,9 хувь буюу 2207,2 мянган төгрөгийг бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил үйлчилгээний зардалд тус тус зарцуулж 83 төгрөг төвлөрүүлсэн байна.

Шалгалтаар илэрсэн зөрчил, дутагдал, шалтгаан

1. Орлого, зарлагын баримт, шаардах хуудсанд хүлээн авсан, хүлээлгэн өгсөн хүний гарын үсэг, нягтлан бодогчийн гарын үсэггүй, шатахууны тайланг дутуу гаргасан, жолоочийн тооцооны хуудсийг хөтлөөгүй, тайланд орлого, зарлагыг хавсарган ,баримтын тоог бичээгүй байгаа зэрэг нь Монгол улсын Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13.1-д /Анхан шатны баримт нь нягтлан бодох бүртгэл хөтлөх, санхүүгийн тайлан, мэдээллийг үнэн зөв гаргах үндэслэл болно./, мөн хуулийн 13.5-д /Анхан шатны баримтад түүнийг үйлдсэн, зөвшөөрсөн буюу шалгасан

ажилтан гарын үсэг зурж, тамга, тэмдэг дарснаар уг баримт хүчин төгөлдөр болно./ заасан заалтуудыг зөрчиж байна.

2. Цалингийн тооцооны хүснэгт болон гарт олгох хүснэгт дээр гарын үсэг зурж баталгаажуулдаггүй

3. Шилэн дансны нэгдсэн сайтад Соёлын төв нь 2017 оны 3-р улиралын байдлаар 112 мэдээлэл байршуулахаас 109 мэдээлэл байршуулж 3 мэдээлэл огт мэдээллээгүй, 16 мэдээлэл хоцроож мэдээлсэн байгаа нь Шилэн дансны тухай хуулийн 6.1.2-д /Хагас жилийн төсвийн гүйцэтгэлийг жил бүрийн 08 сарын 15-ны өдрийн дотор, өмнөх оны төсвийн гүйцэтгэлийг жил бүрийн 04 сарын 25-ны өдрийн дотор, сар, улиралын гүйцэтгэлийг дараа сарын 08-ны өдрийн дотор/, мөн хуулийн 8.2-д /Төсвийн байгууллага, албан тушаалтны шилэн дансны үйл ажиллагаанд тавих дотоод хяналтыг Төсвийн тухай хуулийн 69 дүгээр зүйлд заасны дагуу төсвийн ерөнхийлөн захирагч хэрэгжүүлнэ/ заасан заалтуудыг зөрчсөн байна.

Авсан арга хэмжээ, мэргэжлийн туслалцаа, зөвлөгөө өгсөн байдал

Зөрчил дутагдлыг арилгуулж, таслан зогсоох зорилгоор 2 албан тушаалтанд мэргэжил арга зүйн зөвлөгөө өгөв.

Дүгнэлт

Тус байгууллагад Монгол улсын Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13.1, 13.5 дахь заалтууд, Санхүү, эдийн засгийн сайд, Үндэсний статистикийн газрын даргын 2002 оны 171/111 тоот тушаалын хавсралт “Өмчийн бүх хэлбэрийн аж ахуйн нэгж, байгууллагад нийтлэг хэрэглэгдэх анхан шатны бүртгэлийн нөхөх заавар”-ын хэрэгжилт хангалтгүй байна.

Анхан шатны баримтуудын гарын үсгийн бүрдэл дутуу, орлого, зарлагын баримт, шаардах хуудсанд хүлээн авсан, хүлээлгэн өгсөн хүний гарын үсэг, нягтлан бодогчийн гарын үсэггүй, шатахууны тайланг дутуу гаргасан, жолоочийн тооцооны хуудсийг хөтлөөгүй, тайланд орлого, зарлагыг хавсарган ,баримтын тоог бичээгүй, шатахууныг хэтрэлт, хэмнэлтээр тооцож акт үйлдээгүй байгаа нь байгууллага дотооддоо бүртгэлээр тавих дотоодын хяналт хийгдээгүй байна гэж дүгнэлээ.

Цаашид авах арга хэмжээний санал

1. Шалгалтаар илэрсэн зөрчил дутагдлыг таслан зогсоож, давтан гаргахгүй байх талаар анхааран тодорхой ажил зохион байгуулж, мэргэжил арга зүйн зөвлөгөөг биелүүлж ажиллах.

2. Дотоодын хяналт шалгалтыг сайжруулж санхүүгийн сахилга хариуцлагыг дээшлүүлэх.

БИЧСЭН:

САНХҮҮ ХЯНАЛТ ШАЛГАЛТЫН
УЛСЫН БАЙЦААГЧ

Ц.АЛТАНХУЯГ

